

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancti Agobardi Archiepiscopi Lvgdvnensis Opera

Sancti Agobardi Archiepiscopi Lvgdvnensis Opervm ...

Agobardus <Lugdunensis>

Parisiis, 1666

Ad Leidradvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14657

vi & eterni testamenti &c. Quarta, ad Hettonem monachum, (illum, opinor, qui Fuldenfis Abbas fuit post Rhabanum) de nomine *Seraphim*, quando fit neutrius generis, quando masculini. Quinta demum ad Guntardum, Vtrum spueri liceat illico post consumptum sacrificium. Et priores quidem, itemque responsiones Hieremiæ & Ionæ; extant etiam in codice monasterij Epternacensis, & inde penes virum clarissimum Philip-pum Labbeum.

AD CARMINA.

EPITAPHIVM KAROLI] Huic carmini nos titulum fecimus, secuti auctoritatem Chronici Novaliciensis; in quo reperitur insertum. cujus etiam opè correximus errata quæ irrepserant in editione Massoni.

DE TRANSLATIONE] Historia hujus translationis extat in Martyrologio Adonis Viennensis, unde edita est inter Elogia. Sed posteriores xxxi v. versus, qui in superioribus editionibus desiderabantur, supplevimus ex editione Pamelij, qui illos edidit inter Prolegomena operum sancti Cypriani.

AD LEIDRADVM.

Noricum patria fuisse Leidradum, ac multis virtutibus insignem, docuit nos Theodulphus Episcopus Aurelianensis. Legationem enim unâ jussu Karoli Magni obierunt in Gallia Narbonensi. Antea verò Karolus Lugdunensem episcopatum commiserat Leidrado. Sed nondum ordinatus erat. Electi autem Leidradi meminit Alcuinus in epistola lxxix. ad fratres Lugdunenses. Et omnino oportet illum fuisse ordinatum anno saltem dcccix. Nam eo anno Felix Episcopus Vrgellensis illum vocat Episcopum in epistola ad Clerum populûmque Vrgellensem scripta, quæ extat apud Alcuinum. Miserat antè Karolus Legatos ad Regem Persarum Aaronem, Isaac scilicet Iudæum, Lantfridumque, & Siginundum; ac ceteris in ea legatione mortuis;

tuis, solus Isaac in Galliam reversus est an. DCCCII. & apud Aquisgranum pervenit XI. Kal. Augusti, ut Eginhardus tradit in Annalibus. Hic ergo Isaac magna munera ad Karolum deferens, quæ mittebantur à Rege Persarum, transivit per Africam, ubi regnabat Amiratus Abraham; compertoque ossa beati Cypriani neglecta jacere, ut inter inimicos fidei Christianæ, Amiratam oravit, sineret ea deferri ad Karolum, magno æstimaturum. Concessit ille lubens; cumque Cypriani reliquiis, etiam membra beati Sperati, & caput sancti Pantaleonis, capere voluit. Deposita reliquiæ apud Arelatem, demum curâ Leidradi delatae sunt Lugdunum, & in Basilica sancti Ioannis recondita. Ita enim docent Agobardus & Ado; nisi quod Ado paululum turbat in narranda historia, Regem Persarum existimans in Africa etiam regnasse. Iterum Missus Dominicus fuit primis Ludovici Pij temporibus, ad inquirendam justitiam Ecclesiæ Matisconensis; ut patet ex Præcepto ejusdem Ludovici, quod extat apud Severtium. Cum autem adversa valetudine afflictus esset, Coëpiscopum sive Coadjutorem adscivit Agobardum. Demum anno DCCCXIII. secedens in monasterium Suesionense, successorem suum voluit esse Agobardum. qua de re pluribus diximus in vita ipsius Agobardi. An autem Leidradus fuerit Bibliothecarius Karoli Magni ante adeptum episcopatum, ut quibusdam placuit, non adeo exploratum habetur.

E P I S T. I.

DESTINARE VOLVISTIS] Quia nimirum per eas tempestates Episcoporum substitutiones fiebant auctoritate Principum, ut pluribus dictum est ad epistolam LXXXI. Lupi Ferrariensis.

LIBRIS CONSCRIBENDIS] id est, opinor, libris ad officia divina peragenda necessariis. cujusmodi sunt Evangelium, Psalterium, & Missale, quæ à perfectæ ætatis hominibus scribi cum omni diligentia jubet Karolus M. lib. I. Capitular. cap. LXXII. Neque enim puto heic agi de conscribendis libris necessariis aut utilibus ad studia literarum: tamen si ars illa etiam inter præcipuas eruditorum numerata fuerit antiquitus. Nam Valdo Abbas sancti Galli, qui sub Karolo Magno floruit, laudatur à Ratperto, quod scriptor esset eximius.

Item Attepertus monachus Novaliciensis hac ipsa ætate vivens laudatur, quòd præter scientiam literarum, qua valde imbutus erat, etiam in recta conscriptione scriptor fuerit velocissimus. Contrà Sulpitius Severus narrat in capite VII. de vita B. Martini, minorem ætatem, id est, imperitos juvenes, huic arti deputatam. *Ars ibi, inquit, exceptis scriptoribus, nulla. cui tamen operi minor ætas deputabatur.* Verùm, ut ad id redeamus unde digressi sumus, Leidradus heic tantùm agit de rectè ordinanda Ecclesia, cantùque ecclesiastico. Itaque intelligi debet hic locus de libris ecclesiasticis.

SITVM IN MEDIO] Hæc, & quæ deinceps sequuntur, usque ad *suos codices*, quæ certis terminis conclusa voluimus, non sunt Leidradi, sed alicujus recentioris, qui hæc glossæmatis vice addidit. & fortassis ex orâ libri irreperunt in textum.

BENEDICTVM ABBATEM] Anianensem in diocesi Magalonenfi, virum celeberrimum, & quorum Principes valde utebantur ad restauranda monasteria. Assentior enim lubens erudito viro Hugoni Menardo, qui de Benedicto illo heic agi putat. Vide Præceptum Ludovici Pij pro monasterio sanctæ Columbæ in diocesi Senonensi, quod editum est post Notas ad Lupum Ferrariensem.

CVI ETIAM ABBATI] Et hæc quoque corrupta sunt ab amanuensibus, dum verba omnia quadrare voluerunt ad narrationem illam quam diximus non esse Leidradi.

MAXIMINVS] qui Maximus vocatur à Gregorio Turonensi in capite XXI. de gloria Confessorum, & in epistola Eucherij Lugdunensis ad Philonem Presbyterum, quam nuper deprehendi in veteri codice MS: clarissimi viri Petri Marnæsij Senatoris Gratianopolitani. Et omnino digna est quæ heic tibi, Lector, exhibetur in Appendice Actorum veterum. Porrò Maximus ille (hoc enim verum est nomen) discipulus fuit sancti Martini Turonensis, ut patet ex laudato Gregorij loco.

EPIST. II.

INFIDELIEM FLERE MORTVVM] Deplo-randa illorum calamitas, medullitúsque lugenda, qui alienam à veri Dei cultu vitam agentes, demum mo-

hijuntur infideles. Sed tamen eorum amici non deplo-
rant miserandam eorum sortem; facilèque se consolantur,
cùm vident generalem esse moriendi legem, neque
vitari posse. Et tamen interim non intelligunt esse resur-
recturos. quod majoris solarij loco esse posset. Nobis
itaque, qui spem resurrectionis habemus, longè alia
tenenda via est. Flere quidem licet in funeribus amico-
rum, sed cum moderatione; planèque sequenda nobis
est sententia hominis non Christiani, Senecæ, qui sic lo-
quitur in epistola LXXII. *Nobis autem ignosci potest pro-*
lapsis ad lacrymas, si non nimia decurrerunt, si ipsi illas
repressimus. Nec sicci sint oculi amisso amico, nec fluant.
Lacrymandum est, non plorandum. Vide Notas nostras
ad librum VI. Salviani de gubernatione Dei.

NON DVBITAT ESSE RESVRRECTORVM]
Hæc est enim fiducia Christianorum, ut resurrectio-
nem vocat Tertullianus. Hanc autem tollebant Gen-
tiles: quorum etiam plerique, & hi quidem qui plus
vulgo sapere credebantur, etiam animæ immortalita-
tem negabant, existimantes nihil superesse post mortem,
ne ipsam quidem, ut ait Tertullianus in libro de resur-
rectione carnis. Hujuscemodi incredulos, mortuos ap-
pellat Ruricius Episcopus Lemovicensis. Eadem autem
fuit sententia Tertulliani: qui in eodem libro de resur-
rectione carnis ait seculum esse habitaculum mortuo-
rum, id est, Deum ignorantium. Seculum enim per illas
tempestates appellabant Christiani quicquid cum ipsis
non sentiebat in veritate fidei, exceptis Judæis, ut satis
notum est vel ex ipso Tertulliano. In libro de carne
Christi idem Tertullianus mortuum vocat Marcionem;
qui ita fidem resurrectionis inquietare studebat, ut
eam spem negaret etiam ad carnem pertinere. ideoque
humanam in Christo carnem fuisse negabat. Videbat
enim quòd si humanam constaret fuisse, præjudica-
tum erat eam resurgere omni modo, quæ in Christo
resurrexit.

